

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Повне число по 10 сот.

РУСЛАНИ

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри де возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділя і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. І. пл. Домбровського (Хорунціни). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажи Гавсманна.

Рукописи збертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламні неочетані вілні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подлики і приватні донесеня по 3) с. від стрічки.

Скільки правди у вістях з японсько-російського боєвища?

(Х) Колиб вірити щоденно розповсюдженним окремих додаткам всяких дневників і дневничків львівських, яких останніми часами намножилось чимало, то можна б думати, що східно-азійська війна вже доходить до кінця і Японці стали там необмеженими володарями. Тимчасом в дійсності на морськєм боєвищі ще властиво не було рішучого бою, ще обидві потуги супротивні не зміряли ся із собою, окрім завжди випадкових нападів, а вже світова опінія намагає ся признати морське володарство японській флотії, а російській відмовити всякого значіння. Такі погляди треба приписати вельми стороннїчим вістям воєнним, розсїваним головню дописувателями американських і англійських дневників, особливо славного з таких фабрикованих вістей Ф. А. Макенція, дописувателя Daily Mail, що свого часу підчас боїв в Пекіні з Боксерами доносил про австрійських моряків зовсім ложні вісти.

Розглянувши ся в дотеперішних морських подїях, від почину війни, маємо записаних лише чотири стички, після яких відтак послїдувала перерва з обидвох боків. Підчас сеї перерви роблено найріжніші здогади з одного боку про щезненє всеї японської флотії, а з другого про владивостоцький віддїл російської флотії. До тих чотирєх стичок вчисляємо нічний напад японських торпедовців 8. лютого, котрого незначні шкоди вже направлено, бомбардованє на 4800 — 5000 метрів віддали з 9. лютого, і знищенє тогож дня малих кораблів стаційних коло Чемульпо і неперірений ще в цілости напад торпедовців з 14. лютого. Опісля щезла зовсім японська флотія, а так само віддїл російської флотії десь подїв ся з Владивостоку. Як звїщали деякі дневники, находил ся сей віддїл флотії 12. с. м. на Джунгарскім шляху, інші знов запевняють, що віддїл сей схоронив ся в тім часї в Зазєго і що его знищено в корейскім заливї, а відтак телеграми звїщали, що щасливо сей віддїл знов вернув до Владивостока! Так само мав командант флотії в Порт-Артур, адмірал Шгарк, покинути свою стацію і не знати де виплисти на повне море.

Обидва віддїли російської флотії находять ся в двох операційних осередках, далеко від себе відлеглих, так що неприятель легко може їх відтяти від моря. Адмірал Алексєєв згромадил всі боєві кораблі і торпедовці в Порт-Артур, а великі круживники уставил у Владивостоці. Сей план вибрав Алексєєв імовірно задля того, що Владивосток трудно морським ладом оборонити, а лише можна его захистити побережними укрїпленнями. Від кількох днів настала у воєнним ділааню та неспокойна непевність, що дає вибуялій уяві привід до всїляких здогадів. Одначе по зрілій розвазі всіх обставин і можливостей можна припускати, що головня японська флотія на далекій відда-

ли розпочату бльокаду Порт-Артура вправді не занехала, але наслідком бурї, сніговищі, а також задля оцадження вугля вигляділа собі захист на західнім побережю Кореї, де она найшла безпечне пристановище в численних заливах перед північними і північно-східними бурливими вітрами. Від часу до часу виплыває звїдтам який торпедовець або віддїл торпедовців проти Порт-Артура, а виславши кілька торпедів, вертає назад до безпечного заливу. Такі зачіпки будуть імовірно так довго повторяти ся, поки російська флотія не відважить ся до великого нападу і тоді Японці випали би із свого захисту і приневолити російську флотію до рішучого бою. Наколиб в тім бою взяли участь також круживники з Владивостоку, а до того колиб наспили на той час ще два кораблі з Середземного моря, тоді мїг би сей бій стати морською битвою о трєх фронтах, а через те осягнули би Росияни значні користи над числом більшою, але від операційної підстави в Нагасакї занадто віддаленою флотію японською. Вислід такого бою годї наперед оцінити.

Мабуть ще не наспіла пора до такого головню бою, поки обидві сторони не стягнуть всіх своїх сил, але вельми довго проволікати рішучий бій є також неорядно, бо такою проволокою ослабляє ся чуйність сторожи, вичернують ся засоби вугля, занечищують ся корабельні кїтли і взагалї готовість до бою ослабляє ся.

Через перенесенє російського головню табору до Харбіну, втратив би Порт-Артур для Японців хвилєво стратегічну вартість і для того можна сумнівати ся, щоби Японці приносили великі жертви для овладї сеї крїпости в отвертїм бою. Наколиб російську флотію по нещаснім бою відперто до Порт-Артура, то можна єї там легко держати в шаху без великих заходів і втрат. За те лекше можна відтяти Порт-Артур від суходолу, що вже раз в р. 1894 стало ся. Японці тоді вже вправили ся в облозі сеї твердинї із сторони суходолу.

Наші боляки.

В виду переходу Залуцян на православє та приписуваня сєго польскою прасою «кнова-нця Українцѹф», наводимо отсе «Манїфєст до Всєчесного духовєства і всєго руского народу в Галичинї» від Тєварїства руских церковних громад в Америцї — на доказ, яким то тяжким грїхом є занедбанє наших єрархічних справ і нехтованє загальної опінії в животних квестїях рускої Церкви.

Ми, американські Русини, — говорить манїфєст — маємо до Вас дорогї Братя, велику просьбу. Рїч в тім, щоби Ви стали нам до помочи в наших церковно-релігійних змаганях.

Священники і майже половина мільона виходців домагає ся для себе єпископа, а голос їх не має найменшого послуху. Наслідком сєго кожний живє своїм Богом. Одні позаписували свої церковні макеткї ірляндскім римо-кат. єпископам, другі попереходили на російське православє, ивші піддали ся православним священ-

кам, висвяченим Сєрафимом, а є чимало й таких, що плюнули на все, бачучи такий велад і брак якоїсь організації. Лишили ся ще ті громади, котрі стоять під безпосередним проводом галицьких священників, або під їх впливом, і — дожидають. Що дальше? — питають ся они. Чи справді треба комусь того, що половина мільона Русинів не гідні мати свого єпископа? Чи на тім вигрєв релігійність народу, як скаже ся єму: «роби, що хочеш?»

Нам здає ся, що ні. Ми, галицькі священники, маємо чисту совість, бо докладали всіх сил, не щадячи ні гроша, ні здоровля, ні праці, щоб усіх виселєнців задержати при своїй Церкві і народности. І се нам по частї удало ся, доказом чого ті скажені напади всіх чорних духів на нас, доказом чого і се, що не тільки ті громади, де ми є священниками, стоять при нас, але і в других громадах, де є угорські священники, нзарід відносять ои до нас з довірєм. Бажаючи мати котрого небудь з нас на свого душпастиря,

Та під сеєю нашу церковно-народну роботу кидают колоди з усіх сторін, а вже певно кождому видасть ся неврозумілим, чому іменно «Пропаганда» в Римї видала супротив нас так некорисні розпорядженя, через що видала нас на лапку чужих, римо-кат. єпископів, а ворогам нашїй Церкви і народности дала певне средство агїтаційне, яким воюють поміж нашим народом, подекуди з досить добрим успіхом. Будь в нас свій єпископ, своя церковна організація, не було би того заколоту, тих непотрібних драчок, той трати часу на релігійну борбу, а розпочалась би культурно-просвітна робота між народом, яка принесла би неочислені користи не тільки нам, але і Вам, в старім краю!

Правда, послїдними часами стали щось говорити, що греко-кат. єпископом для Америки має стати з рамени мадарского правительства о. Годобай. Колиб се було правдою, то «послїдняя будуть горшїя перших». Руский нарід, що вже живє ся почасти з тутешними відносинами, не стерпить над собою ніколи жандарма в реверєндї, хочби якого правительства. Сьвіжо нам ще в пам'ятї виступи о. Годобай, котрий яко візитатор хотїв завести сякий-такий лад між угро-руськими священниками і громадами, а радше хотїв захопити всіх Угро-Русів в свої руки і загнати їх до мадарської кошари. На однім з таких зборів дізнав ся о. Годобай від угро-руських делегатів гіркої правди, що ані одна громада не думає узнати яким небудь зверхником висланника мадарского правительства. Про галицько-руські громади нема що говорити: ті ані слухати о тім не хочуть.

Коли нарід потрафив виставити власним коштом божї храми, школи, приходскї домї і оплачує священників, то потрафить удержати свого єпископа, як се є впрочім в звичаю у всіх віроісповідних організаціях в Америцї. Єпископа, оплачуваного яким небудь правительством, нарід не прийме ніколи. Бо і пощо? Більша часть виселєнців є вже американськими громадянами і яко такі не мають нічого спільного з європейськими правительствами. Тут розходить ся о церковну організацію, а не о політику.

Ми, священники, враз із народом ждемо тепер, що стане ся, та щоб не вийшло що лихого, звертаємо ся до Тебе, руский народє, а головню до Вас, Всєч. оо. духовні, щоби Ви на вічах і соборчїках обговорили нашї церковні справи, а опісля вставили ся за нами у наших

церковних властей і враз з ними, де треба, до-магали ся:

1) Щоби «Пропаганда» відкликала всі не-корисні розпорядження для Русинів в Америці.
2) Щоб звільнила нас зпід юрисдикції рим-окатолического епископату, а апостольский престол щоб іменував для нас руского епископа.

3) Той епископ повинен бути Русин-Українець, відданий цілою душею своїй Церкві і на-родови, незалежний від жадного правительства, або ворожих нам партій, а коли не можна его найти між американськими Русинами, то між галицькими найде ся досить світлич святих священ-ників, котрі зпівні відповідать своїй задачі.

Отсе наші мінімальні жаданя і наше по-сліднє слово в тій справі.

За всі наслідки нетактовного поведеня на-ших церковних властей ми пізнійше відповідати не будемо.

Від Товариства руских церковних громад в Америці:

Свящ. Ів. Констанкевич, голова.
Свящ. Ст. Макар, секретар.

НОВИНИ.

— Календар. В четвер: руско-кат. Мелетія, Марини; рим.-кат. Матей ап. — В п'ятницю: руско-кат. Мартиніяна; рим.-кат. Вальбурги.

— Буря в скляній воді. Наше справозданє з за-гальних зборів «Рускої Бесіди» у Львові і вибору нового виділу спричинило резигнацію тогож виді-лу і два комунікати до «Діла» та єще до них обемистий коментар самої-ж редакції. Давний був би се вислід, як би не ся звизна обставина, що члени круга взаїмної адорації не допуска-ють жадної, хотьби найбільше річевої і обектив-ної критики супротив себе і радо творять пер-стені для оборони своєї нетикальности. Що се є фалшиве становище і веде до розкладу здоро-вих відносин, єтає доказом хотьяй би коментар «Діла», який не міг здобути ся ні на один стій-ний, логічний аргумент. «Діло» називає тенден-ційним наше справозданє, хотьяй оно подало тільки сухий вислід касовий за поперед-ний адміністраційний рік і вислід вибору; закидує нам, що «не вижидали дальших подій» — але яких то єще дальших подій можна ви-жидати, коли адміністраційний рік замкнений, а новий виділ вибраний? Се чистий нонсенс, як і те, що немов то ми подаємо субстрат для ви-користуваня польскої і москвофільскої преси! В таким разі і «Діло», оповіщаючи пр. вислід класифікації з коломиїської гімназії, робило се в свій ціли, щоби Przegląd покликав ся на се, як на доказ, що коломиїська гімназія найгірша в цілій Австрії. Против людскої злости ніхто не заасекурований, а бояти ся вонка то не іти через те в ліс — се хіба дитинство. Наше справозданє ми одержали від члена «Рускої Бе-

сіди», — власного справоздавця, як се відомо ре-дакторам «Діла», ми не мали на зборах — яко-му ми не мали причини недовіряти так що-до точности рахункових дат, як і що-до чистоти его інтенції; згідність того справозданя з дійсним станом річї потвердило нам ще кіль-кох присутних на сих зборах членів, тож з обу-ренєм відпираємо закид, немов би тим особам «інтригою і сплетнями хотілось би конче виби-тись «на верх та доказати, що й они мають щось до говореня в народних(!) справах». Не спростувавши чисел, на яких опирає ся наше справозданє, «Діло» не має права до такої бесі-ди. — Уступивший нововибраний виділ ого-лошує таке: «Оповіщенє. Супротив того, що вибрані на соботнішних загалних зборах тов-а «Руска Бесіда» у Львові члени виділу зібрані на нийшнім засіданю в ціли уконституваня одно-голосно зложили свої мандати з причин сліду-ючих: 1) що вибори відбули ся посеред загал-ного непорозуміня що-до способу голосованя; — 2) що тіснійший вибір був dokonаний нефор-мально; — 3) що тіснійші вибори відбулись в дуже спізнєній порі і при дуже малім числі чле-нів — а надто: що в нийшнім (31-ім) числі «Руслана» появилась як дотеперішньому так і давнійшим виділам «Рускої Бесіди» оскорбля-юча і нічим неоправдана допись, обнимає доте-перішній виділ на дальше урядованє і скликує отсим надзвичайні загалні збори на день 12. (в. ст.) марта о год. 7-ій вечером з слідуєчим порядком дневним: 1) вибори, 2) внески виділу, 3) внески членів Товариства. — У Львові дня і 22. лютого 1903. Від Виділу «Рускої Бесіди»: Волод. Шухевич, голова товариства, о. Олександр Телмишчій, господар «Р. Б.» — Отже як бачимо, тут замість якогось спростованя видвигає ся самі неественні, а надто неправдиві обставини. Вибори відбули ся на підставі ухвали зборів, отже як-раз за загалним порозумінєм і всі три рази консеквентно п. Шухевич остав в меншо-сти. Також і що-до тіснійшого вибору збір по-взяв ухвалу, щоби голосувати без огляду на ви-слід попередних голосовань, отже і сей вибір dokonано формально. Спізнєна пора і мале чи-сло членів (при першім голосованю 27, при дру-гим 23) набрали вже права звичаю в «Рускій Бесіді», бо водили ся від черги літ. «Хтож тому винен? — лише нам оди́н з визначних чле-нів «Рускої Бесіди». Дискусія над театром. З то-го виходить наглядно, що загалні збори в «Р. Бесіді» треба dokonче на два засіданя поділити, бо инакше тратить на тім або справа театру або вибір виділу. Годї вимагати від членів, щоби оставали до пізночи та зборам, а се мусить ко-ждим разом зайти, єсти основнійше трактує ся справу театру і внесеня членів.

«Чиж се нелегальне, що вибори почались коло 11. год? Я пригадую лиш Виділовим, що підносились досить різко голоси за відложенєм виборів на нийшій день, но др. М. Шухевич за-значавав кілька разів, що вибори мусять покін-чити ся того самого дня. Так само підношено справу малог числа голосуючих, но знов чула-сьмо з уст того самого п. меценаса, що се ціл-ком не видає на легальність виборів; я тямлю

собі добре отсеї слова: хотьби нас було лиш пя-тьох, то вибори важні, бо ті, що відійшли, мо-гли ся лишити.

«Як випаде отже о тім думати? На мене се робить вражінє, що приклонники п. В. Шухеви-ча переволікали нарочно збори і дискусії, щоби лишилась мала горстка членів, сподіючись, що противники підуть утомлені домів і полишать їм свобідну руку; можливе і се, що хотіли збори всілякими кандидатурами і резигнаціями дове-сти ad absurdum лиш на то, щоби узнати вибори описля нелегальними. Перше не удало ся, треба було звернутись до другої штучки».

Вкінци покликує ся резигнуючий виділ на нашу статью, як головну причину свого уступле-ня, що она була оскорбляючою і неоправданою. Чим оскорбляюча? що піднесла занепащенє 1/2 корінного фонду найстаршого руского товари-ства і назвала се девастайційною господаркою? А чим неоправдана? — що витягнула консеквен-ції з уступленя п. Володимира Шухевича з головства Бесіди що-до містоголовства в теа-тральнім комітеті? Такою чутковисто не здо-скредитуєте, панове, опозиції, яка підносить ся в «Рускій Бесіді» против дотеперішньої легковод-шної управи, а хіба виставите себе на сьмх перед широкою публікою. — Вкінци і п. В. Шу-хевич виступає в «Ділі» против «Руслана» і за-являє: Суботнішні загалні збори тов-а Ру-ска Бесіда у Львові дали нагоду «Русланови» на-кинутись на мене звичайною его збрюєю т. є брехнею. Оповістив він іменю своїм читачам, немов би мене в однім році усунуено аж з 3. ви-ділів, а то з «Товариства педагогічного», з «Львів-ского Бояна» і з «Рускої Бесіди». Супротив того привневлений я заявити, що до виділу товари-ства педагогічного я не належав, проте мене і не мож було усунути — що головство в «Львів-ским Бояні» зложив я єще поред 2-ма роками і то серед року адміністраційного і того обовяз-ку мимо пропозицій на обох послідних загал-них зборах я не прийняв, і що в кінци на субот-нішних загалних зборах «Рускої Бесіди» я єще перед виборами прилюдно заявив, що з причини перетяженя працює повного вибору не можу прийняти. — Волод. Шухевич.

Як вже зі сторони «Діла» було нетактовно-стю приймати комунікати від приватної особи, коли п. Шухевич, если его справа чиста, має до розпорядимости хотьби § 19 з. пр., то зі сторони п. Шухевича було се прямою імпертивенцією назвати брехню нашою збрюєю, коли его ціле те спростованє полягає тільки на кручках і софі-стерії. Правда, що п. Ш. зрік ся головства в Бо-яні, але тільки на те, щоби упередити опозицію против себе, бо справді на слідуєчих загалних зборах одержав тільки один голос. Згадана резиг-нація збула ся однак не перед 2-ма роками, як пише п. Ш., але 24. марта 1903, отже неспо-вна рік тому. Так само і заріканє від вибору перед голосованєм на послідних зборах «Рускої Бесіди» було тільки асекурацією перед опози-цією, яку добачував п. Ш. між членами против себе. Вкінци що-до «Педагогіч. Тов.» то ми лише задля короткості у вислові не пояснювали бли-жше справи. П. Шухевич належав до шконтруючо-

3)

Будка ч. 27.

Оперовий підклад Льва Лопатинського
на основі драмп
Івана Франка.

Нр. 6.

Арія і Ява.
ЗОСЯ, КСЕНЯ.
ЗОСЯ (сама).

Що зі мною тепер дієсь,
Розум не вгадає,
Серце любить молодого,
А старий займає.

Моя бідність їде старому
Дуже на підмогу!
Молодого хоть кохаю —
Чи вибрати змогу?

Старий скув на мене сильні
З доброти кайдани,
Чиж за ласку, за богацтва
Серце зрадне стане?

Чи забуду чорні очи,
Вроду й силу твою,
Як завязу за нелюбом
Волю — долю свою?

КСЕНЯ (виходить зва будки).
Старий Завада
Се підлість і зрада!

ЗОСЯ.
Боже! Хто се? Якась жінка!

КСЕНЯ.

Коли в него правди жмінка,
Най не зве тебе «єдина»
А згадає свого сина!

ЗОСЯ.

Хто ви, я лякаюсь вас!

КСЕНЯ.

Ти его дитя лякай ся!
Поки ще для тебе час
З его ситий увільняй ся.
Він мене так само звів
І до злочину довів.
Разом з сином геть програв,
А богачку собі взяв.
Я благала, я просила
Я блукала, я терпіла
Вір мені, що тут говорю —
А нарешті підпалаля
Его хату і обору.

ЗОСЯ.

Ах, се Ксєнька божевільна!

КСЕНЯ.

Моя доля тобі спільна
І ти ще будеш палити,
Чи вбивати, чи труїти,
Коли з зрадником ся звязеш.

ЗОСЯ.

Боже, Ксєнька, що ти кажеш?

КСЕНЯ.

Я ксєнь була хороша,
А на мені гарна ноша,
І шаплива й молода —

Та вже згадувать шкода!
Жила чесно і примірно,
А его любила вірно
Щиро, палко і гарячо —
Й зрадив він мене ледачо!
Ти-ж себе продаєш бажаєш
Й сама в серци зраду маш.

ЗОСЯ.

Боже, страшно й погадати,
Ні, не зраджу тебе, Гнате!

КСЕНЯ.

Смирна без вини голубка, —
Ти подвійна, душегубка!
Мого сина вже маєтку
Половину ти забрала,
Свого Гната вірне серце
За коралі ти продала!
Се без кари быть не може,
Тут гляди ти з неба, Боже!

Нр. 7.

Дует і Арія.
ЗОСЯ, КСЕНЯ, ГНАТ.
ГНАТ.

Що ся відьма присікалась,
Не клени!

ЗОСЯ.

Гнате, ах, як я злякалась —
Борони!

ГНАТ.

Геть звідєся, не займай!

КСЕНЬКА.

От защитник, — постривай!
Може ти єї коханець?

комісії і був редактором органу товариства «Учителя», отже займав навіть визначніше становище, чим звичайний виділовий. Виділ товариства не годився з його діяльністю, яка довела орган товариства майже до упадку і мимомимом переняв, які ставляв йому п. Ш., усунув його від редакції. По тім вияснено можемо помістити ляковичну заяву, надіслану нам від виділу «Педагогічного Товариства»:

Пишучи про загальні збори «Рускої Бесіди» у Львові, подав «Руслан» в 31 ч., що п. проф. Вол. Шухевича усунуто з виділу руского Товариства педагогічного. Заявляю сим, що п. проф. Вол. Шухевич не був членом виділу руского Товариства педагогічного. — *О. І. Чапельський*, голова Тов. педаг.

— Наївність. В урядовій «Газеті львівській» появилася вчора телеграма із Станиславова отсього змісту: «В наслідок заміщеної в руских деньниках а описля повтореної також і польскими деньниками вісті про перехід цілої громади Залуча на православ'я, консистор тутешньої грекат. канітули заявляє, що доси нічого йому про се не звісно». — В справі так многоважній для нашої Церкви станиславівські фаміліанти замість рішучо заперечити сій чутиці, або пояснити, як справа стоїть, удають наївних і оголошують ляковичну телеграму, що они нічого доси не знають. Правда, що они доси нічого не знали і не знають, що діє ся в цілій станиславівській епархії, крім того, що дотичить їх кацарских протегіванців, але, дасть Бог, панованетих неживів вже небавом скінчить ся.

— Тарасові роковини в Стрию. Торжественний концерт в пам'ять 43-літних роковин смерті Тараса Шевченка відбуде ся в Стрию заходом «Стрийського Бюва» дня 4. марця о 8. год. веч. в сали «Народного Дому». Програма концерту буде оголошена в короткім часі. На се народне св'ято запрошує виділ всіх учителів Стрийщини і скульської верховини. На концерт приготував дріригент о. О. Ніжанковський зовсім нові твори. До сольових партій будуть упрошені знамениті сили.

— З Яворова доносять нам: В неділю дня 28. с. м. відіграє аматорський кружок Міцаньської Читальні «Просвіти» в Яворові в сали «Сокола» в честь Івана Котляревського і Миколи Лисенка комедію-оперу І. Котляревського в 2 діях «Наталка Полтавка». Музика М. Лисенка. — Ціни місць: крісла І-рядні 2 К, II-рядні 1 К 50 с, III-рядні 1 К. Вступ на салю 40 с. Дохід призначає ся на «Селянську Бурю» в Яворові. Початок о 8. год. вечер. Просите ся о численну участь. Білеті вчаснійше дістати можна в Читальні кожного дня від години 1—2. з полудня, а в день представлення при касі.

— Цесар уділив з власних фондів церковному комітетові в Лещаві довшій, добромилського повіту, 100 К запомоги на докінчене будови церкви.

— Пожарний „Сокол“ в Кавчім, стрийського повіта, засновано на статутах львівського «Сокола». Статут затвердив уже намісництво.

— Проти цілована в школах. Округна рада

шкільна міска у Львові видала такий об'їжник з датою 10. с. м.: До дирекцій і зарядів етатових шкіл міських у Львові. — З огляду на особливий випадок, стверджений в одній з міських шкіл, що одна з учениць другої класи народної школи учащала довший час до школи з незнайним чираком на устах, який по лікарському повіренню був вислідом тяжкої заразливої хвороби, яка потягає за собою сумні наслідки часто на ціле житє, поручає ся учительським кружкам, щоби старали ся викоринити в відповідній спосіб звичай цілована між дїтьми в школі і поза школою, як також звичай цілована учителів і учительки по руках, аби як шкільні дїти, так також особи учительського стану охоронити від всяких евентуальностей, що можуть послїдувати з зараженя тим чином. Дирекції і заряди шкіл подадуть до відомости учительських зборів а окремо всіх хвилево неприємних їх членів і обговорять ту справу на конференції для однакового що до сего поведєня. *Малаховський, К. Брушляківський.*

— Державні урядники рахункові у Львові наміряють скликати в найближшій будучности віче в цілі переведєня дискусії над сумними відносинами свого стану, щоби відтак разом з урядниками рахунковими цілої Австрії внести загальну петицію до державної ради. Вічевий Комітет мав вже в тій справі кілька засідань і рішів запросити на віче перебуваючих у Львові В. П. Послів до державної ради, щоби їм дати нагоду вислухати і познакомити ся з постулатами урядників державних. Відносини службові персональні як також і пенсійні тої дикастерії урядників державних, які мають до виконаня дуже тяжку задачу контролю над маством державним, є дійсно прикрі і не відповідають ані образованю, ані праці, якої від них вимагає ся. Загал урядників збільшає в великій силі інтелігенцію нашого краю, а через свою працю заслугує на загальну симпатію і більшу ошкіу, як доси. Комітет віча урядників рахункових просить за нашим посередництвом всіх товаришів, щоби в імя солідарности і для власного добра як найчисленнійше на вічу явили ся. Програму і день віча подасть комітет до відомости окремим оголошенем.

— На приказ! З Черновець доносять, що дня 21. с. м. жидівський кагал в російській Новоселиці одержав телеграму від міністра Плевого, аби в божниці відправлено сейчас молитви на інтенцію поводження російської армії в Манджуриї. Кагал так налякав ся телеграми, що не лише відправив торжественне богослужєне в божниці, але казав на той час позамикати всі жидівські склени, а на военні цілі призначив своєї каси 1.000 рублів, по половині на товариство Червоного Хреста і на відбудованє російської фльоти.

Русини! Набувайте 10-коронові облігації і переписні картки-льоси фантової лотерії львівського „Сокола“, призначені на будову «Дому Сокола» у Львові!

Телеграми

з дня 24. лютого.

Краків. Сгас доносить, як пише, з достовірного жерела у Відни, що ухвалений галицьким соймом закон о бюрах посередництва праці одержить (?) ще в сім році цїсарську санкцію.

Берлін. З Нового Йорку доносять, що в палаті президента в «Білім Домі» в Вашингтоні увязнено мушину, який нагально домагав ся, аби його пустили до президента Рузвельта. При увязненім найдено револьвери і набої.

Париж. Агенція Гаваса доносить з острова Сан Домінго: Американські кружівники «Гартфорд» і «Колумбія» бомбардували місто Дварде, заняте ворохобниками.

Новий Йорк. З Панами доносять, що президентом нової республіки Панами вибрано д-ра Амадора, який іменував міністерство.

Царгород. Порта повідомила амбасадорів австро-угорського і російського, що македонські комітети допустили ся грубих насильств в многих округах і убили кількох турецьких потаблів.

— З Парижа доносять, що Борис Сарафов запірає нові динамітні замаху в Македонії.

Кольонія. До Köln. Ztg. доносять з Білгороду, що австро-угорське правительство мало просити сербське правительство о дозвіл перемашерувати австрійському війську через Сербію до Македонії.

Царгород. Австро-угорський амбасадор бар. Каліце конферував оводі три години з султаном про балканську справу і запротестував проти громадженя турецької армії при боснійській границі.

Париж. Париске виданє New York Herald-a доносить, що Порта дозволить російській чорноморській фльоті переїхати через Дардавелі. Не знає, що скаже на се Англія. — Та сама газета пише: Німеччина буде так довго неутральною, поки з Китаю не упаде перший стріл. Тоді Німеччина вишле фльоту і сухопутні війська до східної Азії.

Льондон. Times пише, що Японці перевезли до Корей корпус війська, зложений з трех дивізій, а дві дивізії є в дорозі на Корею. Військо висіло на сушу в Чемульпо і машерує через Сеуль на північ. Перед головною армією йдуть менші відділи і уряджують склади живности. — З Чіфу доносять, що великі сніги перервали рух поїздів сибірської залізниць в Манджуриї.

— Доносять, що в порті Дальній російська канонірка ваїхала (?) на підводні міни і вилетіла у воздух. — Японська фльота має блокувати Порт Артура.

От, жєброта, голій ланеці!
Она має не такого
Богача, хотій старого!...

ГНАТ.

Що вона каже? Хто такий?

ЗОСЯ.

Ні, не вір їй, дорогий!
Я не хочу проминати
Ніза кого тебе, Гнате!

ГНАТ.

Чогож кращє ся сєва?

КСЕНЬКА.

Добре важ мої слова!

ЗОСЯ.

Ти на неї не зважай
Вір же серцю мому
Лиш з тобою мєні рай
Та на свїті сьому.

ГНАТ.

Вірю любко, ах се рай
Чути серцю мому
Ми кохались стільки літ
На надії гежі.

ЗОСЯ.

Не розділить нас сей свїт,
Нї людиї ворожі.

КСЕНЯ.

Так жеж ви і говорїть!
Благослови Боже!

ЗОСЯ.

Се мене напастував Прокоп... таї Завада. Казав
що прийде сюда ще побалакати.

ГНАТ.

Я побалакаю з ним, що ціле житє згадувати
будє.

КСЕНЯ.

Нї, дїти, ви забєрїть ся любєнько, за ручєньки
білі та їдїть собі звїдєсія, любовати ся собою.
Я за тебе, дївонько, вже і службу зроблю, я вже
нераз тут стояла з лямпою та віхою в руках.
А єго лиши вже менї хлопчє, бо він мїй, мїй,
мїй! Мїй голубчик сязий, мїй пєстунчик любий,
мїй дїявол проклятий! Я єго тут приймати будє,
і стискати і цілувати на смєрть, на погібєль!
(*Бють сигнали. Кєня стискає рампу, крутячи
корбою; відтак їде по візю, ставить єї біля сходів
і запалює ручну лямпу.*)

ГНАТ.

І

Дївчино милєнька,
Опри ся з легєнька
На моє рамя,
Пїдемо з тобою,
Де щастєм, весною
Цвїтє нам житя.

Засьпїває соловєйко,
Зашєпочє гай,
Зїйдє ясний місячєнько
На звїздиєстий плаї.

А разом у груди
Любов сьпївати будє
Нам щастя пїснї,

Прї долю коханя,
Про час раюваня,
В солодкім тїм снї.

(*Обїймає Зосю і обов відходять поза ліну у садок; чути сьїв Гната за сцєни.*)

II.

Дївчино милєнька
Опри ся з легєнька
На моє рамя,
Пїдемо з тобою,
Де щастєм, весною
Цвїтє нам житя.

Барвїночком закидаю
Стєжку, де пїдем,
Головоньку заквітчаю
З блавату вінцем.

Здівують ся люди,
Як злучать в любови
Рожеві окови
На віки вже нас,
Здівують ся люди,
Як любо нам будє
Житя плисти час.

(*Заким єще перегонїть сьїв Гната, чути з другої сторони пїсню Завади.*)

Пр. 8.

Арія і Дуєт.

ЗАВАДА. КСЕНЯ.

ЗАВАДА (*за сцєною трохи під чаркою*).

Бють сигнали,
Грають дроти,
А там в дали
Вже ся котять
Великан.

Петербурґ. Тимчасову управу міністерства війни, по мін. Куропаткинї, який став іменованим головним полководцем сухопутної армії в Манджурії, обняв шеф генерального штабу Сахаров.

Рим. Італійська праса як передне сприяла Япанцям, так тепер навернула ся до Росії, бо мовляв, від Япанії нема чого надїяти ся, а Росія близька Італії.

В книгарни Товариства ім. Шевченка і в книгарни Ставропигійській можна дістати отсі праці видані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність гімназій. Ціна 1 К.

Партійна політика і морал. Ц. 50 с.

Родинне жите (під розвагу руским «соколкам і паннам»). Ц. 50 с.

Соціалїзм, етика і політика (під розвагу «старшим і молодшим»). Ц. 50 с.

Три перші праці зладжені на основі творів професора берлинського університету д-ра Фрідріха Паульзена.

Найновіший твір

Л. Лопатинського

„ПАРАЦЯ”

комедія в 3 актах зі сьпівами

(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедія збогачує знатно галерію тишів у наших народних штуках так з кругів селян, як і мішухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедія надає ся над звичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії упродіжженим недотепою, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горуна у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

Християнський Календар МІСІОНАРЯ

на 1904 рік

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою 60 сот. Зміст багатий, ілюстрації гарні. При закупні більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: *Видавництво Чина с. Василия В. в Жовкві.*

Фахово рільнича часопись

„ГОСПОДАР”

(Перемишль, Побереже ч. 1)

зачала з 1904. р. семий рік свого видавництва. Виходить щомісячно в 16 сторонах битого друку, містить короткі, точно оброблені відомости з найновіших практик господарских (до 200 статей в році), приміненіх до потреб меншої посілости і коштує в дорозі передплати дві корони річно.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

— Від 16. до 29. лютого 1904. —

Нова

величава

програма!

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділю і сьвята 2 представлено о 4. год. попол. і 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представлено. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльова при ул. Кароля Людвика ч. 9, у Львові.

Панночки-Русинки з приданим від 2.000 К або реальністю при місті, на товаришкю жита глядає постенфірер жандармерії з річною платою 1.300 К, середного віку, пристойний. Першенство мають панночки з товариства «Труд». Фотографія коначна. Оферти під: «А. Т.» Турка коло Коломиї poste restante. 83(3-3)

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО

Лев Лопатинський.

СВЕРУХА

комедія з сільского

житя в 3 актах

Ціна 60 сот.

З жита схоплені типи, погодна веселість і простота сценічної обстановки чинять сю комедію дуже пригідною до вистави навіть для меньших аматорских кругів.

Набути можна в Ставропигійській книгарни у Львові.

КСЕНЯ.

Се ти Завада, я тобі рада!

ЗАВАДА.

Довгим шляхом
Несе птахом
Без уину
Ніч і днину
Свій ридван.

КСЕНЯ.

Смерть тобі зрада! (втікає до хати).

ЗАВАДА (переходить помід рампу).

А тут в груди
Струни грають,
Серце беть ся,
Не вгаває
Із любви.
Люби сила
Поносила
Мене птахом
Довгим шляхом
Аж сюди!..

Підходить по сходках аж під хату і стукає до дверей).

Отвори во
Лиш, дівчино,
Хоть віконце,
Мое сонце,
На часок.

КСЕНЯ (зміненим голосом).

Хто там кличе, хто говорить?

ЗАВАДА.

Я, Завада!
Будь-жеж рада,
Добрях дуже
Несу, друже,
Я вісток.

КСЕНЯ.

Ой не здуриш, не отвѣрю!

ЗАВАДА.

Бач дитино
Як за долю
Я твою подбав:
Половину
Всього поля
Тобі записав.

(З далека чути шум поїзду).

КСЕНЯ.

Поїзд вже їде
Уступи ся, діде!

ЗАВАДА.

Хаха! А отже вийдеш,
До мене прийдеш
Заа твх дверей,
А я пригорну
Сю стать моторну
Тут до грудий!

КСЕНЯ

(отвирєє нагло двері, тручає Заваду, а сама заклопена в дарованій їм Зосї хустці, вибігає на сцену аж коло сходків над провалом залізничї)

ЗАВАДА.

Хахаха, чекай ти, Зосю,
Аж тепер тебе попросю!
(підходить)
Поцілуй мене хоть раз,
Доки ще на поїзд час.

КСЕНЬКА (світить єму лямпою до очей).

ЗАВАДА (опієв зі страху).

Ходи лиш, най поцілую —
Най тобі в лице наплюю,
Най за мої тяжкі муки —
В твоїй ший втоплю руки.
Най ти шепну мій проклін —
Обійму тебе на скін.
Тут гляди, се твоя Ксенька,
Твого сина бідна ньєка,
Виссав ти жите із нас
Й тобі гинуть прийшов час!
Смерть тобі!

(Ловить єго за шию і через сходки воліє на залізничий шлях).

ЗАВАДА.

Ах!

(Між тим надїсав поїзд. Роздав ся свист і шипіт здержуваного поїзду, а разом і богато переляканих, людских голосів: се залізнична служба та пасажири скривали на вид страшної смерти двоїх осіб. Занавіс спадає).

Конець.